

I denna bilaga ingår kontaktuppgifter till ansvarspersonerna vid enheterna i planen för egenkontroll, information om verksamhetsställena och framöver även verksamhetsorterna, samt en närmare beskrivning av tjänsten. Övrig information finns i den gemensamma planen för egenkontroll.

1.2 Basuppgifter om tjänstenheten

Social- och hälsotjänster, hälso- och sjukvård, tjänster för barn, unga och familjer, **familjecentret**

Kontaktuppgifter till ansvarspersoner: e-postadressen är oftast i formen fornamn.efternamn@varha.fi, undantag anges i kontaktuppgifterna

Familjecentret

Terhi Vierikko, chef för familjecentret, terhi.vierikko@varha.fi
Kaarina Koskinen, överläkare för familjecentret, 050 564 9195

Centraliserade familjecentertjänster

Pirjo Parviainen, servicechef, 050 479 8548

Mental- och missbrukarvård på basnivå för barn och unga

Samu Montonen, avdelningsskötare, 040 619 4784
Ramoona Julin, ansvarig sjukskötare (vikarie) 050 476 4970
Ida Isotalo, teamansvarig, 044 038 2445

Familjerådgivningsbyrån

Pia Pelkonen, ledande socialarbetare vid östra familjerådgivningsbyrån, 050 521 3362
Tiina Saarinen-Salmi, ledande socialarbetare vid mellersta familjerådgivningsbyrån vik. 040 514 3428
Hannele Elo-Kuru, servicechef för västra familjerådgivningsbyrån, 040 089 9770
Kimmo Kiviranta, servicechef för familjerådgivningsbyrån i Åbo, 044 901 7781

Läkare vid familjecentret

Maarit Hakanen, biträdande överläkare för rådgivningstjänster i Åbo, maarit.h.hakanen@varha.fi 044 907 3602
Maarit Mäkilä, biträdande överläkare för skolhälsovården i Åbo, 040 183 5403
Satu Hedborg, biträdande överläkare för studerandehälsovården i Åbo, 040 077 2981
Tjänsten för det östra, mellersta och västra området är ledig

Östra familjecentret

Kommuner: Kimitoön, Pargas, Salo, Somero
Annette Karlsson, servicechef, 040 488 5511

Avdelningsskötare inom rådgivningstjänster

Jenni Hartikainen, avdelningsskötare, 050 599 9927

Outi Ramstedt, ansvarig hälsovårdare, 040 488 5541

Bettina Ek, ansvarig hälsovårdare, 040 482 3525

Eeva Holmberg, ledande psykolog, 040 573 1805

Skol- och studerandehälsovården

Kati Tuomisto-Lundberg, avdelningsskötare, 044 779 2551

Bettina Ek, ansvarig hälsovårdare, 040 482 3525

Outi Ramstedt, ansvarig hälsovårdare, 040 488 5541

Kurators- och psykologtjänster

Eeva Holmberg, ledande psykolog, 040 573 1805

Annu Äfelt, ledande kurator, 050 430 1696

Mellersta familjecentret

Kommuner: Aura, S:t Karins, Koskis, Lundo, Loimaa, S:t Mårtens, Oripää, Pemar, Pöytis, Sagu

Rådgivningstjänster

Päivi Heinonen, servicechef, paivi.s.heinonen@varha.fi 050 314 5237

Liisa Aarnio, avdelningsskötare, 040 612 4170

Heidi Pollari, ansvarig hälsovårdare, 050 406 2489

Tjänster inom elev- och studerandevården

Sari Ahanen, servicechef, 040 772 1863

Skol- och studerandehälsovården

Kaija-Leena Rasimus, avdelningsskötare, 040 596 8567

Kaisa Heinonen, ansvarig hälsovårdare, 040 585 7017

Kurators- och psykologtjänster

Liisa Hankavuori, ledande kurator, 040 629 7829

Anna-Kaisa Nuutero-Koski, ledande psykolog, 050 569 2223

Västra familjecentret

Kommuner: Gustavs, Letala, Masku, Nådendal, Nousis, Virmo, Pyhäranta, Reso, Rusko, Tövsala, Nystad, Vemo

Rådgivningstjänster

Monica Mäenpää, servicechef, 040 183 8387

Anne Murtojärvi, avdelningsskötare, 044 797 1903

Jonna Aronen, tjänsteenhetschef vik. 040 023 6700

Tjänster inom elev- och studerandevården

Hannele Nikander-Tuominen, servicechef, 044 781 9056

Skol- och studerandehälsovården

Riikka Nummela, avdelningsskötare, 040 610 1272

Riitta Malmivaara, servicechef för familjetjänster, 044 435 7705

Kuratorstjänster

Anne Kause, ledande kurator, 040 192 0648

Psykologtjänster

Suvi Kaila, ledande skolpsykolog, 040 167 7828

Familjecentret i Åbo

Rådgivningstjänster

Tytti Lääperi, servicechef, 044 907 3361

Rådgivningsbyråer

Eveliina Falkstedt, avdelningsskötare, 040 614 8470

Mia Jansen, avdelningsskötare, 044 907 5030

Minna Kulma, avdelningsskötare, 040 183 5402

Iina Lenz, avdelningsskötare, 044 749 3148

Maarit Hakanen, biträdande överläkare, 044 907 3602

Rådgivningspsykologer

Ansvarig psykolog, vik. Annina Väliäho 040 152 7607

Tjänster inom elev- och studerandevården

Annie Turunen, servicechef, 050 467 2014

Skol- och studerandehälsovården

Leena Haaristo, avdelningsskötare, 050 595 0417

Terhi Sui, avdelningsskötare, 044 907 3359

Kuratorstjänster

Jari-Vekke Lindfors, ledande kurator, 040 186 8731

Psykologtjänster

Petri Tiitta, ledande skolpsykolog, 044 907 2356

Verksamhetsställen

Centraliserade familjecentertjänster

Familjerådgivningsbyråer:

Östra familjerådgivningsbyrån

Salon perheneuvola

Familjerådgivningsbyrån i Pargas

Mellersta familjerådgivningsbyrån

Auran perheneuvola
Kaarinan perheneuvola
Liedon perheneuvola
Loimaan perheneuvola
Paimion perheneuvola

Västra familjerådgivningsbyrån

Nousiaisten perheneuvola
Laitilan perheneuvola
Raision perheneuvola
Uudenkaupungin perheneuvola

Familjerådgivningsbyrån i Åbo**Östra familjecentret****Rådgivningsbyråer**

Pargas mödra- och barnrdg
Nagu servicepunkt
Korpo servicepunkt
Houtskär servicepunkt
Iniö servicepunkt
Kimitoöns mödra- och barnrdg
Dalsbruks servicepunkt
Salon äitiys- ja lasten neuvola
Someron neuvola ja ehkäisyneuvola
Uskelankadun neuvola
Tupurin neuvola
Läntisen terveystaseman neuvola
Salo pääterveystaseman neuvola
Suomusjärven neuvolat (Kiikala, Kisko, Suomusjärvi)
Pertelin neuvola
Kuusjoen neuvola
Perniön neuvola
Halikon neuvola

Skolor

Sunnanberg skola
Skräbböle skola
Kirjala skola
Nilsbyn koulu
Koivuhaan koulu
Träsk skola, Houtskär
Utön koulu
Kyrkbackens skola, Nagu
Skärgårdshavets skola, Korpo
Ulkosaariston koulu, Korppoo
Malm Skola
Iniö skola
Sarliniska högstadiet
Paraisten seudun koulu
Amosparkens skola
Västanfjärds skola
Taalintehtaan koulu

Hitis Rosala skola
Dalsbruks skola
Kimitonejdens skola
Kemiönsaaren keskuskoulu
Alhaisten koulu
Hajalan koulu
Hähkänän koulu
Inkereen koulu
Kaivolan koulu
Komisuon koulu
Kuusjoen koulu
Mustamäen koulu
Muurlan koulu
Märynummen koulu
Ollikkalan koulu
Salo Svenska Skola
Pajulan koulu
Sirkkulan koulu
Suomusjärven koulu
Särkisalon koulu
Teijon koulu
Toijan koulu
Tupurin koulu
Vaskion koulu
Uskelan koulu
Perniön yhtenäiskoulu
Armfeltin koulu
Hermannin koulu
Moision koulu
Hakastaron koulu
Joensuun koulu
Kirkonmäen koulu
Oinasjärven koulu
Pitkäjärven koulu
Kiirun koulu

Läroanstalter

Pargas svenska gymnasium
Paraisten lukio
Axxell
Optima
Kimitoöns gymnasium
Axxell
Salon seudun ammattiopisto
Halikon lukio
Perniön lukio
Salon lukio
Someron lukio

Mellersta familjecentret

Rådgivningsbyråer

Kaarinan pääterveysaseman neuvola (endast preventivrådgivning)

Valkeavuoren neuvola
Littoisten neuvola
Piikkiön neuvola
Piispanlähteen neuvola
Paimion neuvola
Sauvon neuvola
Loimaan neuvola
Oripään neuvola
Liedon neuvola
Tarvasjoen neuvola
Marttilan neuvola
Koski TL neuvola
Auran neuvola
Kyrön neuvola
Yläneen neuvola

Skolor

Auran yhtenäiskoulu
Auran kirkonkulman koulu
Riihikosken yhtenäiskoulu
Yläneen yhtenäiskoulu
Elisenvaaran yhtenäiskoulu
Ilmaristen yhtenäiskoulu
Jokilaakson koulu
Kosken seudun yläaste
Littoisten koulu
Loukainaisten koulu
Marttilan koulu
Pahkamäen koulu
Taatilan yhtenäiskoulu
Talolan koulu
Tarvasjoen yhtenäiskoulu
Yliskulman koulu
Asemanseudun koulu
Hirvikosken yhtenäiskoulu
Kauhanojan koulu
Keskuskoulu
Kirkonkylän koulu Alastaro
Metsämaan koulu
Niinijoen koulu
Oripään koulu
Puistokadun koulu
Loimaan evankelinen kansanopisto
Auranlaakson koulu
Niemenkulman koulu
Rungon koulu
Ristikallion koulu
Kotimäen koulu
Valkeavuoren Yläkoulu
Valkeavuoren alakoulu
Hovirinnan koulu
S:t Karins svenska skola

Piispanlähteen alakoulu
Piispanlähteen yläkoulu
Kuusiston koulu
Empon koulu
Piikkiön yhtenäiskoulu
Toivonlinnan yhteiskoulu
Hanhijoen koulu
Jokelan koulu
Kriivarin koulu
Vistan alakoulu
Vistan yläkoulu
Sauvon koulu
Ls-Paimion markki ja Veikkari

Läroanstalter

Elisenvaaran lukio
Kosken lukio
Novida Lieto
Liedon lukio
Novida Hämeentien yksikkö
Novida Myllykyläntien yksikkö
Novida Turuntien yksikkö
Novida Loimaan lukio

Västra familjecentret

Rådgivningsbyråer

Uudenkaupungin neuvola
Taivassalon neuvola
Vehmaan neuvola
Laitilan neuvola
Maskun neuvola
Nousiaisten neuvola
Mynämäen neuvola
Raision keskustan neuvola
Paikkarin neuvola
Raisio Kuloisten neuvola
Raisio Petäsmäen lastenneuvola
Vahdon neuvola
Ruskon neuvola
Naantalin neuvola
Luonnonmaan neuvola
Merimaskun neuvola
Rymättylän neuvola

Skolor

Masku Askaisten koulu
Masku Kurittulan koulu
Masku Lemun koulu
Masku Seikelän koulu
Masku Tammenahjon koulu
Masku Hemmingin koulu
Nousiainen Henrikin yhtenäiskoulu

Nousiainen Kirkonpiirin koulu
Nousiainen Valpperin koulu
Mynämäki Aseman koulu
Mynämäki Karjalan koulu
Mynämäki Laurin koulu
Mynämäki Pyhän koulu
Mynämäki Tavastilan koulu
Kustavin koulu
Taivassalon yhtenäiskoulu
Vehmaan koulu
Laitila Kappelinmäen koulu
Laitila Kyläkoulut
Laitila Varppeen koulu
Pyhäranta Ihoden koulu
Pyhäranta Reilan koulu
Pyhäranta Rohdaisten koulu
Uusikaupunki Hakametsän koulu
Uusikaupunki Kalannin koulu
Uusikaupunki Lokalahden koulu
Uusikaupunki Pyhämaan koulu
Uusikaupunki Saarniston koulu
Uudenkaupungin yhtenäiskoulu
Naantali Karvetin koulu
Naantali Kuparivuoren koulu
Naantali Lietsalan koulu
Naantali Luonnonmaan koulu
Naantali Merimaskun koulu
Naantali Rymättylän koulu
Naantali Taimon koulu
Naantali Velkuan koulu
Naantali Majjamäen koulu
Naantali Suopellon koulu
Raisio Ihalan koulu
Raisio Kuloisten koulu
Raisio Kaanaan koulu
Raisio Kerttulan koulu
Raisio Tahvion/Tikanmaan koulu
Raisio Friisilän koulu
Raisio MyllyAntin koulu
Raisio Vaisaaren koulu stängs 31.12.2025, Tiedonpuiston koulu från 1.1.2026
Rusko Laukolan koulu Vahto
Rusko Hiidenvainion koulu
Rusko Kirkonkylän koulu
Rusko Maunun koulu

Läroanstalter

Nousiaisten lukio
Mynämäen lukio
Laitilan lukio
Uudenkaupungin lukio
Raision lukio
Naantalin lukio

Uusikaupunki Novida
Uusikaupunki Spesia
Laitila Winnova
Raseko

Familjecentret i Åbo

Rådgivningsbyråer

Syvälahden neuvola
Mäntymäen neuvola
Svenska rådgivningsbyrån
Lausteen neuvola
Varissuon neuvola
Hämeenkadun neuvola
Vasaramäen neuvola
Riimin neuvola
Paattisten neuvola
Ypsilonin neuvola
Brahen neuvola
Pansion neuvola
Suikkilan neuvola

Skolor

Aunelan koulu
Cygnaeus skola
Haarlan koulu
Hannunniitun koulu
Hepokullan koulu
Ilpoisten koulu
Jäkärän koulu
Katariinan koulu
Kiinamylyn koulu
Lausteen koulu
Luolavuoren koulu
Luostarivuoren koulu
Mikaelin koulu
Nummenpakan koulu
Paattisten koulu
Pansion koulu
Puolalan koulu
Puropellon koulu
Pääskytuoren koulu
Raunistulan koulu
Rieskalähteen koulu
Satulavuori
Sirkkala skola
St Olofsskolan
Syvälahden koulu
Teräsrautelan koulu
Topeliuksen koulu
Turun kansainvälinen koulu
Turun Lyseon koulu
Turun Normaalikoulu

Turun Steiner-koulu
Vasaramäen koulu
Vähä-Heikkilän koulu
Wäinö Aaltosen koulu
Yli-Maarian koulu

Läroanstalter

Ammattiopisto Spesia
Aninkaisten koulutalo
Axxell
Juhannuskukkulan koulutalo
Katedralskolan i Åbo
Kerttulin lukio
Lemminkäisenkadun koulutalo
Linnasmäen opisto
Logistiikan koulutuskeskus, Kuormakatu
Luostarivuoren Lyseon lukio
Paasikiviopisto
Peltolan koulutalo
Puolalanmäen lukio
Ruiskadun koulutalo
Turun Aikuiskoulutuskeskus (AKK)
Turun Ammattiopistosäätiö (TAO)
Turun iltalukio (TUVA och läropliktiga)
Turun Kansainvälisen lukio
Turun klassillinen lukio
Turun konservatorio
Turun Kosmetologikoulu
Turun Normaalikoulun lukio
Turun Steiner-koulun lukio
Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio
TYA-oppilaitoksen Turun Hierojakoulu
Työteho-seura

Centraliserade familjecentertjänster

De psykiatriska sjuksköterna arbetar i skolorna

Östra familjerådgivningsbyrån

Salon perheneuvola
Familjerådgivningsbyrån i Pargas

Mellersta familjerådgivningsbyrån

Auran perheneuvola
Kaarinan perheneuvola
Liedon perheneuvola
Loimaan perheneuvola
Paimion perheneuvola

Västra familjerådgivningsbyrån

Nousiaisten perheneuvola
Raision perheneuvola
Uudenkaupungin perheneuvola

1.3 Tjänster, verksamhetsidé och principer

Familjecentertjänster

Familjecentret är en samordnad helhet av tjänster som omfattar verksamhet som stöder välbefinnande, uppväxt och utveckling bland barn, unga och familjer samt tjänster för tidigt stöd. Familjecentrets tjänster fungerar och leds som en helhet. Familjecentrets servicehelhet omfattar preventiv-, mödra- och barnrådgivningstjänster, elevhälsotjänster: skol- och studerandehälsovård, kurators- och psykologtjänster samt mental- och missbrukarvård på basnivå för barn och unga (15 §, 15a §, 16 §, 17 §, 17a §, 27 § och 28 § i hälso- och sjukvårdslagen 1326/2010). I familjecentrets tjänster ingår dessutom förebyggande familjearbete, hemtjänst för barnfamiljer och familjerådgivning enligt socialvårdslagen (18 §, 18 a § och 26 § i socialvårdslagen 1301/2014). Familjecentrets läkartjänster genomförs delvis av läkare vid familjecentret och delvis av läkare inom öppenvården (s.k. sektorsarbete).

Familjecentertjänsterna kännetecknas av ett stort antal serviceställen. Familjecentrets serviceställen finns runt om i Egentliga Finland och fungerar huvudsakligen i egna lokaler eller i anslutning till skolor och läroanstalter. Rådgivningstjänster tillhandahålls vid 61 verksamhetsställen. Elevhälsotjänster tillhandahålls vid 186 grundskolor och 58 läroanstalter på andra stadiet, huvudsakligen på plats.

Mödra- och barnrådgivning

Mödra- och barnrådgivningstjänsterna (nedan rådgivningar) omfattar hälsovårdar- och läkartjänster. I rådgivningarnas tjänster ingår familjeplanerings- och preventivrådgivningstjänster. Även barnpsykologtjänster ingår, och därmed tillhandahåller rådgivningarna mentalvårdstjänster på basnivå för barn.

Rådgivningarnas verksamhet styrs av statsrådets förordning om rådgivningsverksamhet. Rådgivningstjänsterna består av periodiska och omfattande hälsoundersökningar, hembesök, gruppmöten och distansmöten med gravida och med familjer med barn under skolåldern. Verksamheten genomförs genom mottagningsbesök och även per telefon och via chattar. Kunderna har också tillgång till ett brett urval egenvårdstjänster och digitala tjänster.

Den grundläggande uppgiften för en rådgivning är att främja hälsan och välbefinnandet hos gravida och deras familjer samt hos barn under skolåldern och deras familjer, att stärka ett gott föräldraskap, att trygga barnets uppväxt och utveckling, att ingripa i risker för hälsa och välbefinnande och ge tidigt stöd samt att förebygga sjukdomar.

Utöver de lagstadgade periodiska hälsoundersökningarna planerar man rådgivningstjänster tillsammans med kunden, även vid individuellt och särskilt behov av stöd. För att kunna hantera kundernas ärenden på bästa möjliga sätt samarbetar man med andra barnfamiljestjänster, kvinnokliniken och barnkliniken. Någon egentlig sjukvård ingår inte i rådgivningstjänsterna, men långtidssjukdomar och screening av smittsamma sjukdomar beaktas i rådgivningstjänsterna utifrån individuell bedömning. Multiprofessionella bedömnings- och konsultationsteam (t.ex. rådgivningsteam, Monark-verksamhet) är också verksamma vid barnrådgivningarna.

Preventiv- och familjeplaneringsrådgivningen ger stöd vid familjebildning och rådgivning om preventivmedel. Till preventivrådgivningens tjänster hör inledning och uppföljning av preventivmedelsanvändning samt insättning och borttagning av preventivmedel. Tjänsterna ger information om förebyggande, undersökning och behandling av sexuellt överförbara sjukdomar. Rådgivning i frågor som gäller preventivmedel ges även vid hälsocentraler, mödra- och barnrådgivningar samt inom skol- och studerandehälsovården.

Inom Egentliga Finlands välfärdsområde är graviditetsförebyggande åtgärder avgiftsfria för personer under 20 år som bor i Egentliga Finland, medan långverkande preventivmetoder är avgiftsfria för personer under 26 år. Välfärdsområdet erbjuder ett avgiftsfritt långverkande preventivmedel (spiral eller kapsel) en gång till för personer över 20 år fram till 26 års ålder. Mer information om avgiftsfria preventivmedel finns på [Varhas webbplats](#).

Läkartjänsterna vid rådgivningen produceras både av familjecentret och av öppenvården som sektorsarbete. Rådgivningsläkaren arbetar i nära samarbete med en hälsovårdare och vid behov med andra aktörer. Tiderna till rådgivningsläkarens mottagning bokas via hälsovårdaren.

Skol- och studerandehälsovården

Skol- och studerandehälsovårdens grundläggande uppgift är att främja hälsan och välbefinnandet hos barn, unga, studerande och deras familjer, att stärka ett gott föräldraskap, att ingripa i risker för hälsa och välbefinnande samt att förebygga sjukdomar. I den grundläggande uppgiften ingår också att stödja studieförmågan och bidra till att skapa goda förutsättningar för lärande i samarbete med andra aktörer.

Elever och studerande har rätt till individuellt inriktad elevhälsa. Varje läroanstalt har en utsedd hälsovårdare, och tjänsterna tillhandahålls vid skolor och läroanstalter. Skol- och studerandehälsovården kan kontaktas per telefon och mottagningarna kan besökas på bokad tid eller utan tidsbokning under mottagningarnas öppettider. Eleven eller den studerande besöker mottagningen vid hälsoundersökningar eller vid besök som gäller behovsbaserat stöd. Vid behov kan vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna närvara vid besöken. Läkartjänsterna inom skol- och studerandehälsovården produceras både av familjecentret och av öppenvården som sektorsarbete. Läkaren har ett nära samarbete med hälsovårdaren och den övriga elevhälsan. Tiderna till skol- och studerandehälsovårdens läkarmottagning bokas via hälsovårdaren.

Inom skolhälsovården undersöks synen av en legitimerad optiker eller ögonläkare när behov av fortsatta undersökningar konstateras i samband med en hälsoundersökning. Optiker- och ögonläkartjänsterna anskaffas som köpta tjänster. Inom skolhälsovården bedöms remisskriterierna och behovet av köpta tjänster av en hälsovårdare eller läkare.

Sjukvården är inte en lagstadgad del av skolhälsovården, men behandlingen och vårdpraxisen i fråga om vissa sjukdomar har fastställts i samarbete med öppenvården och den specialiserade sjukvården. Bland dessa kan nämnas behandlingen av ADHD (diagnostisering och uppföljning av läkemedelsbehandling), lindrig depression och ångest.

Enligt statrådets förordning omfattar studerandehälsovården förutom hälsoundersökningar och hälsorådgivning enligt 2 och 3 kap. också hälso- och sjukvårdstjänster enligt 17 § 2 mom. 3 punkten i hälso- och sjukvårdslagen på följande sätt:

- 1) tidigt konstaterande, vård och hänvisning till fortsatt vård vid eventuella mentala störningar och missbruksproblem;
- 2) tjänster som främjar sexuell hälsa, som omfattar rådgivning i frågor som gäller sexualitet och parrelationer, förebyggande av infertilitet, stöd för sexuell och könslig läggning, förebyggande av könssjukdomar och förebyggande av sexuellt våld samt annan rådgivning som gäller den sexuella hälsan och vid behov hänvisning till fortsatt vård;
- 3) mun- och tandvårdstjänster, som omfattar hälsorådgivning, undersökning och vård av mun och tänder enligt individuella behov samt en vårdplan inkluderande egenvård som uppgjorts av en yrkesutbildad person inom mun- och tandvård på basis av en hälsoundersökning;

4) andra hälso- och sjukvårdstjänster inom primärvården samt hänvisning till fortsatt vård.

Den verksamhet för studerande som främjar hälsan och förebygger sjukdomar samt hälso- och sjukvårdstjänsterna ska bilda en helhet som främjar de studerandes hälsa, välfärd och studieförmåga.

Skol- och studiepsykologtjänster

Skol- och studiepsykologtjänsterna är en del av elevhälsan. Det grundläggande uppdraget för psykologtjänsterna är att främja välfärden i studerandegemenskapen och samarbetet med de studerandes familjer och andra närstående, samt att stödja lärandet, välbefinnandet samt de sociala och psykiska färdigheterna hos de studerande.

Elevhälsans psykologtjänst är i första hand en tjänst som erbjuder förebyggande och tidigt stöd, och omfattar alla elever och studerande från förskolan till andra stadiet, även om deras servicebehov skulle omfattas av andra hälso- och socialvårdstjänster. Inom elevhälsans psykologtjänster genomförs bedömningar och utredningar för alla elever och studerande som omfattas av tjänsten på basis av kontakter och hänvisningar, och behovet av tjänster och vård bedöms hos eleverna eller de studerande.

Skol- och studiepsykologtjänsterna produceras huvudsakligen i egen regi och så att skolorna och läroanstalterna har en utsedd psykolog. Rekryteringen av psykologer har under flera år varit utmanande i vissa periferiområden inom välfärdsområdet. I dessa situationer köps tjänsten in patientspecifikt eller tillhandahålls genom interna arrangemang.

Den samlade elevhälsan (skol- och studerandehälsovården samt psykologer) deltar i att utreda problem som stör lärandet och skolgången och ge stöd tillsammans med andra yrkespersoner inom elevhälsan. Vid behov deltar man i verksamheten för den studerandes individuellt inriktade sektorsövergripande expertgrupp (MAR) samt i grupper för lärandestöd.

Elevhälsa

Den gemensamma elevhälsan är en del av verksamhetskulturen i en skola och främjar lärandet, hälsan och välbefinnandet, det sociala ansvaret, interaktionen och delaktigheten hos eleverna. Den gemensamma elevhälsan omfattar alla vid en läroanstalt och avser till exempel främjande av interaktionsfärdigheter och psykisk hälsa, förebyggande av mobbning, våld och trakasserier, organisering av studier för att stödja välbefinnandet, främjande av studiernas framskridande, stärkande av de studerandes och vårdnadshavarnas delaktighet och stödjande av levnadssätt som främjar hälsan och välbefinnandet. Varje skola och läroanstalt har en

elevhälsogrupp, som ska planera, genomföra, utvärdera och utveckla elevhälsan som helhet och särskilt det arbete som främjar gemenskap. Gruppen är sektorsövergripande och består således av undervisningspersonal samt yrkespersoner inom skol- och studerandehälsovården och psykolog- och kuratorstjänster. Eftersom det är gruppens centrala uppgift att främja gemenskapen, är det nödvändigt att gruppen också består av elever, studerande och vårdnadshavare. Arbetet i elevhälsogruppen är gemenskapsinriktat och förebyggande. Arbetet kan rikta in sig på en grupp, klass eller hela gemenskapen. Ärenden behandlas på en allmän och gemenskapsinriktad nivå, och gruppen behandlar aldrig ärenden som rör en enskild elev eller studerande. Med individuellt inriktad elevhälsa avses skol- och studerandehälsovård, kurators- och psykologtjänster samt sektorsövergripande individuellt inriktade elevhälsotjänster för enskilda studerande. Sektorsövergripande individuellt inriktade elevhälsotjänster (MAR) kan vara nödvändiga för att klargöra stödbehovet hos den studerande och för att ordna stöd inom elevhälsan. Enskilda studerande tillhandahålls sektorsövergripande elevhälsotjänster av en expertgrupp som sätts samman enligt situationen och behoven. De studerande och deras vårdnadshavare är starkt delaktiga i det individuella elevhälsoarbetet.

Mental- och missbrukarvård på basnivå för barn och unga

Mental- och missbrukarvården på basnivå för barn och unga tillhandahålls vid familjerådgivningarna och i form av arbete som genomförs av psykiatriska sjukskötare vid skolor. Kunderna kan själva uppsöka familjerådgivningen eller hänvisas till den. Skolornas psykiatriska sjukskötare erbjuder tidiga tjänster inom mental- och missbrukarvården för studerande inom den grundläggande undervisningen och på andra stadiet. Mottagningarna för de psykiatriska sjuksköterna besöks vid psykiska problem som i betydande grad påverkar barnets eller den ungas liv, eller vid oro för rusmedelsanvändning. Kunderna hänvisas till tjänsterna av yrkespersoner inom elevhälsan. Läkartjänsterna tas antingen från tjänster för barn, unga och familjer eller från öppenvården.

3.1. Säkerställande av tillgången till service

Lika tillgång till **familjecentret** främjas genom att utnyttja de senaste evidensbaserade uppgifterna på databasen NEUKO från rådgivningarna samt skol- och studerandehälsovården, samt genom att utnyttja information från mödra- och barnrådgivningarna samt skol- och studerandehälsovården med beaktande av nationella riktlinjer och rekommendationer. Tjänsterna och verksamheten utvecklas och förenhetligas genom att utnyttja utvecklarnätverk, som bland annat omfattar rådgivningar, skol- och studerandehälsovården samt psykiatriska sjukskötare.

Inom rådgivningsverksamheten samt skolhälsovården och studerandehälsovården strävar man efter att följa de personaldimensioneringar för mödra- och barnrådgivningarna samt skol- och studerandehälsovården som rekommenderas av THL, när det gäller antalet barn och elever per hälsovårdare och läkare, så att tjänsterna kan tillhandahållas inom utsatt tid och i enlighet med lagar och förordningar. Antalet skolpsykologer fastställs i lagen om elev- och studerandevård (1287/2013). Familjecentrets ledningsteam följer regelbundet att tjänster finns att tillgå och att de är tillräckliga. På tjänsteenhetsnivå ansvarar servicechefen och cheferna för att övervaka verksamheten och genomföra nödvändiga åtgärder. Personalen ansvarar för att agera enligt de gemensamma anvisningarna och för att rapportera eventuella risker för att säkerställa tillgången till tjänsten.

Rekryteringen av skolpsykologer har varit särskilt utmanande, och skolspecifika skolpsykologer har inte kunnat utses för vissa av regionernas skolor. I dessa situationer har tjänsterna ordats av en konsulterande eller samordnande psykolog, eller genom patientspecifika köpta tjänster.

Personalresursernas ändamålsenliga fördelning ses över som en del av arbetet med att säkerställa tillgången till tjänsterna, med hänsyn till regional likvärdighet, Befolkningsstrukturen och avståndet till tjänsterna beaktas när personalresurserna ses över.

Tillgången till mentalvårdstjänster på basnivå för barn och unga försvåras av de psykiatriska sjukskötarens regionala utplacering. Eftersom tjänsterna ännu inte är jämnt fördelade kommer de att ses över för att göra tillgången på tjänster mer jämlik regionalt. Möjligheten att också tillhandahålla centraliserade tjänster utöver de som erbjuds vid skolorna kommer att övervägas. Familjerådgivningsbyråernas sakkunskap utnyttjas i högre grad än förut inom familjearbetet.